

RĪGAS DOMES
APSTĀDĪJUMU SAGLABĀŠANAS KOMISIJA
Amatu iela 4, Rīga, LV-1050, reģ.Nr.90002719440, tālrunis 67105800, fakss 67012805;
e-pasts: buvvalde@riga.lv, www.rpbv.lv

Sēdes protokols

Rīgā

01.11.2010.

Nr.25

1.3.1. §

Koku ciršana Pils laukuma rekonstrukcijai Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 3.grunts;159.grunts)

**Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
Amatu iela 4, Rīga, LV-1050**

Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija pēc piekritības izskatīja Rīgas pilsētas būvvaldē 15.09.2010. saņemto Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta iesniegumu ar lūgumu izsniegt atļauju pieaugušo kokaugu izciršanai Pils laukuma rekonstrukcijas projektēšanai Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 3.grunts;159.grunts).

Saskaņā ar Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas 16.09.2009. noteikumu Nr.2281 punktu 2.1.1., 2.1.6., 4.9. un 5.5. prasībām, teritorijā saglabājami liela izmēra un ainaviski izteiksmīgi koki, to ciršana pieļaujama tikai galējas nepieciešamības gadījumā, ja tie apdraud cilvēku drošību vai bojā kultūras pieminekli.

Saskaņā ar SIA „Labie koki” arborista Edgara Neilanda veikto Pils laukumā augošo kokaugu inventarizāciju (28.10.2009. „Koku novērtējums”), kuras ietvaros tika apsekoti un izvērtēti 59 koki un 10 krūmu grupas, koku stāvoklis ir labs, lielākā daļa koku ir vērtīgi. Apsekotajā teritorijā ir sastopama liela kokaugu dažādība. Ir vairāki dendroloģiskie retumi. Koki sen nav kopti. Pamatojoties uz „Koku novērtējums” 11.punktu, paliekošie koki saulei un vējam jāatsedz pakāpeniski, nedrīkst izzāgēt visus apkārt augošos kokus vienā sezonā un 13.punktu, veicot parka rekonstrukciju, obligāti jāparedz koku sakopšana, darbus veikt profesionāliem koku kopējiem – arboristiem.

Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments norāda, ka ir gatavs iznīcināto apstādījumu kompensācijai veikt dižstādu stādīšanu gan tuvākajā apkārtnē, gan citā norādītā vietā.

Pamatojoties uz Valsts aģentūras „Nacionālais botāniskais dārzs” dendrologa Andreja Svilāna 26.10.2009. atzinumu „Par Pils laukuma Rīgā apstādījumu stāvokli un apsaimniekošanas pasākumiem” secināts, ka jāņem vērā parka atrašanās Rīgas pilsētas centrā un tā vieta pilsētas dārzu un parku sistēmā, teritoriju ir svarīgi saglabāt kā apstādījumu zonu. Jebkuras parka radikālas pārveides iniciatīvas ir rūpīgi diskutējamas, ņemot vērā jautājuma sensitivitāti.

Dendrologa Andreja Svilāna parka rekonstrukcijas variantu piedāvājumi:

- 1) vecās liepas saglabājamās, izvēcot bīstamās;
- 2) laukumu veidot kā tepiķdobi, saglabājot un kopjot vecās liepas kā fona stādījumus.

Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija 04.10.2010. sēdē (protokols Nr.23 1.3.10.§) nolēma:

- 1) par koku ciršanu publiskajos apstādījumos objekta „Pils laukuma rekonstrukcija” projektēšanai organizēt sabiedrisko apspriešanu no 06.10.2010. līdz 19.10.2010.;
- 2) koku ciršanu saskaņot ar Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju saskaņā ar Ministru kabineta 29.08.2006. noteikumu Nr.717 „Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes” 2.2.punktu;
- 3) pagarināt administratīvā akta izdošanas termiņu **līdz 08.11.2010.**

Apkopojošā informācija par sabiedriskās apspriešanas procedūru objektam „Pils laukuma rekonstrukcija”, Rīgas pilsētas būvvalde sagatavojusi ziņojumu.

Projektējot Pils laukuma rekonstrukciju, paredzēts cirst 1 kļavu ø 71 cm Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 159.grunts) un 24 liepas ø 40 – 70 cm Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 3.grunts).

Sabiedriskās apspriešanas laikā kopumā izteikušies 459 iedzīvotāji. Rīgas pilsētas būvvaldē tika saņemtas 456 aptaujas anketas un 3 iesniegumi.

Iesniegtie viedokļi par koku ciršanas ieceri:

- priekšlikumu „atbalsta” 9 iedzīvotāji (2%);
- priekšlikumu „daļēji atbalsta” 13 iedzīvotāji (3%);
- priekšlikumu „noraida” 437 iedzīvotāji (95%)

Noraidošajās aptaujas anketās, galvenokārt minēti šādi iebildumi:

- iedzīvotāji, kas dzīvo tiešās ieceres apkārtumā
 - 1) Veci koki ir neatmaksājama vērtība, tos nevar nopirkt vietā;
 - 2) Pils laukums ir savdabīgs ar savu kluso un mierīgo atmosfēru, ko rada koku ēnu, lielās zaļās zonas un nelielas satiksmes kombinācija;
 - 3) Pils laukumam vajadzētu saglabāt dzīvas un zaļas vides sajūtu, pretējā gadījumā tas būs kārtējais tukšais laukums, kurā nav vēlēšanās uzkavēties;
 - 4) Koki lieliski iekļaujas Pils laukuma ainavā, mazina gaisa piesārņojumu, pasargā laukumu un pilsētas iedzīvotājus no tiešiem saules stariem nodrošina Rīgai „zaļas pilsētas” statusu;
 - 5) Jāņem vērā citu Eiropas pilsētu bēdīgā pieredze, kur koki tika izcirsti un tagad tos atkal mēģina stādīt vietā, lai pilsētai būtu „plaušas”;
 - 6) Koku ciršana pilsētā būtu pieļaujama tikai drošības apsvērumu dēļ.
- iedzīvotāji no dažādām Rīgas apkaimēm
 - 1) Koku nociršana neatbilst nākotnes redzējumam par „zaļo” Rīgu;
 - 2) Vecrīgas teritorijā jau šobrīd ir maz koku, tādēļ esošie ir jāsaudzē;
 - 3) Laukumu var kopt, pilnveidot, neizcērtot gadiem audzētu „zaļo rotu”;
 - 4) Šie koki ir kultūrvēsturisks mantojums, kas ir jāsauglabā;
 - 5) Vecrīga jau tā ir „mūris un bruģis”, visai nospiedoša vieta, bet šie koki dod dzīvīgumu, vasarā – patvērumu;
 - 6) Nocērtot kokus, pasliktināsies gaisa kvalitāte;
 - 7) Rīga piesaista tūristu uzmanību tieši ar to, ka tā ir tik „zaļa”;
 - 8) Jaunā iecere nepārliecina par koku ciršanas pamatotību;
 - 9) Šo laukumu ir iespējams padarīt skaistāku arī bez koku izciršanas;
 - 10) Tiešā tuvumā ir Vanšu tilts ar intensīvu satiksmi, līdz ar to daudz izplūdes gāzes, bet koki uzlabo gaisa kvalitāti;
 - 11) Bez šiem kokiem laukums zaudēs savu identitāti;

12) *Vēsturiski stādītie koki veido īpašu gaisotni, dod iespēju cilvēkiem atpūsties koku ēnā un baudīt skaistu ainavu.*

Atbalstošās aptaujas anketās, galvenokārt minēti šādi iebildumi:

- *iedzīvotāji, kas dzīvo tiešās ieceres apkaimes tuvumā*
 - 1) *Veroties pagātnē, neizskatās slikti arī kails laukums;*
 - 2) *Ja projektā tā ir paredzēts, tad tam ir pamatots iemesls. Pilsētas telpai jābūt galvenokārt orientētai uz cilvēku. Projekta iecere piedāvā lielisku socializēšanās un jauna estētiska baudījuma gūšanas iespēju.*
- *iedzīvotāji no dažādām Rīgas apkaimēm*
 - 1) *Pils laukums būtu pilnvērtīgāk izmantojams;*
 - 2) *Projekts tika izraudzīts konkursa kārtībā, esošo koku izciršana kompensējama ar citiem stādījumiem;*
 - 3) *Pašreiz Pils laukums ir ļoti vienkāršs, to jāpārvērš skaistā laukumā, lai tas priecē rīdniekus un Rīgas viesus;*
 - 4) *Tas neradīs būtiskas izmaiņas ainavā, bet dos iespēju plašāk izmantot Pils laukumu.*

Daļēji atbalstošās aptaujas anketās, galvenokārt minēti šādi iebildumi:

- *iedzīvotāji, kas dzīvo tiešās ieceres apkaimes tuvumā*
nav iebildumu
- *iedzīvotāji no dažādām Rīgas apkaimēm*
 - 1) *Rīgas pilij ir reprezentatīva funkcija, kas saprāta robežās ir jāatbalsta;*
 - 2) *Koki gar Torņa ielu fasādes neaizsedz, tāpēc tie ir jāatstāj. Projektā nav paredzēts Citadeles ielā izcērtamos kokus aizstāt ar citiem stādījumiem;*
 - 3) *Atsevišķu lielo koku izretināšana vai apgriešana, kā arī parādēm domātās daļas neliela paplašināšana ir pieļaujama;*
 - 4) *Katram laukumam ir sava funkcija, ja Pils laukums sākotnēji nav bijis domāts kā parks/skvērs, kur ar maziem bērniem atpūsties, tad izmaiņām neiebilstu.*

Nemot vērā, ka Pils laukums atrodas Vecrīgā, Rīgas pilsētas būvvalde 13.10.2010. Rīgas domē organizēja koku ciršanas ieceres prezentāciju, kurā Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta speciālisti kopā ar ieceres projektētājiem iepazīstināja klātesošos ar plānotās idejas ieceri.

Izvērtējot Rīgas pilsētas būvvaldes ziņojumu, Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija konstatē, ka lielākais skaits (95%) iedzīvotāju ir „pret” koku ciršanu, jo uzskata, ka koki var iekļauties ainavā un, ka iecere nepārliecina par koku ciršanas pamatotību.

Saskaņā ar Rīgas domes 08.12.2009. nolikuma Nr.35 „Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijas nolikums” 6.2.punktu Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija izvērtē koku un publiskajos apstādījumos augošo krūmu ciršanas atbilstību vides aizsardzības un attiecīgās teritorijas apsaimniekošanas un izmantošanas normatīvajiem aktiem, izvērtē to ainavisko un ekoloģisko nozīmīgumu un koku un publiskajos apstādījumos krūmu nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un pieņem lēmumus.

Latvijas Republikas Satversmes 115.pants nosaka, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.

Saskaņā ar Rīgas domes 30.03.2010. saistošo noteikumu Nr.62 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi” 2.punktu visiem kokiem pilsētā ir sabiedriska vērtība, līdz ar to pašvaldības pienākums ir pēc iespējas saglabāt esošos pilsētas apstādījumus, lai tādā veidā mazinātu un kompensētu Rīgas pilsētas

infrastruktūras negatīvo ietekmi uz vidi, kā arī nodrošinātu Rīgas pilsētas iedzīvotājiem atpūtai un veselībai nepieciešamos apstākļus.

Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 220.punkts nosaka, ka, apbūvējot zemesgabalu, maksimāli jā saglabā zemesgabala dabīgais reljefs, augsnes virskārta (sega) un esošie koki.

Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija secina, ka konceptuāli šis projekts nav pārdomāts, jo iecere par koku ciršanas pamatotību nepārlicina.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī, pamatojoties uz Rīgas domes 30.03.2010. saistošo noteikumu Nr.62 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi” 2.punktu, Rīgas domes 08.12.2009. nolikuma Nr.35 „Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijas nolikums” 6.2.punktu, Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi 220.punktu, Latvijas Republikas Satversmes 115.pantu un Administratīvā procesa likuma 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu un 79.panta pirmo daļu, **Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisija**, atklāti balsojot „par” - 7, „pret” - 0, „atturas” - 0, **nolemj:**

atteikt atļaut cirst 1 kļavu ø 71 cm Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 159.grunts) un 24 liepas ø 40 – 70 cm Rīgā, Torņa ielā b/n (8.grupa, 3.grunts).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu un 79.panta pirmo daļu, šo administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas pie Rīgas domes priekšsēdētāja, Rātslaukumā 1, Rīgā, LV-1539.

Administratīvais akts stājas spēkā ar ____ . ____ . 2010.

Komisijas priekšsēdētājs:	(paraksts)	V.Stepaņenko
Komisijas locekļi:	(paraksts)	A.Kļaviņš
	(paraksts)	A.Siliņš
	(paraksts)	A.A.Baķe
	(paraksts)	A.Dubava
	(paraksts)	A.Reinšmits
	(paraksts)	J.Lediņš

IZRAKSTS PAREIZS

Rīgas domes Apstādījumu saglabāšanas komisijas priekšsēdētājs
Rīgā, ____ . ____ . 2010.

V.Stepaņenko